

ДО
НАУЧНОТО ЖУРИ,
Утвърдено със Заповед РД-38-313/03.07.2023 г.
на ректора на СУ „Св. Климент Охридски“
за присъждане на научната и образователна степен „доктор“
професионално направление:
3.6. Право - Гражданско и семейно право – Търговско право

СТАНОВИЩЕ

от **д-р ТАНЯ НИКОЛОВА ЙОСИФОВА**
професор по Гражданско и семейно право в катедра „Частноправни
науки“ на ЮФ на УНСС
член на научното жури за публична защита на дисертационния труд на
Димитър Куртев Демирев

на тема „Договорът за автомобилен превоз на товари“
за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
по научната специалност „Гражданско и семейно право“

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

I. Бележки за дисертанта

Димитър Куртев Демирев е роден на 16.08.1998 г. в гр. Варна. Завършил е Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, специалност „Право“ през 2013 г. От 7.07.2018 г. до настоящия момент е съдия в Софийски районен съд. От академичната 2018/2019 г. досега е хоноруван асистент по Гражданско право - обща част в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Бил е последователно правен сътрудник и младши юрисконсулт в Правен отдел на банка, както и младши съдия в Окръжен съд - Благоевград. Участвал е в множество семинари, обучения, образователни програми и семинари по различни актуални теми в сферата на частното право. Владее английски език.

Димитър Демирев е зачислен със Заповед № РД-20-982/30.05.2022 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ като докторант в самостоятелна форма на обучение по Гражданско и семейно право,

професионално направление 3.6. Право, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки в катедра „Гражданско-правни науки“ на Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ с тема на дисертационния труд „Договорът за автомобилен превоз на товари“. Научен ръководител на докторанта е проф. д.ю.н. Ангел Симеонов Калайджиев.

Представеният дисертационен труд е в обем от 469 страници с библиографската справка. Състои се от увод, три глави и заключение. Всяка от главите е разделена на параграфи, а те от своя страна – на подпараграфи.

Библиографската справка съдържа 75 литературни източника, от които 26 са на английски, френски, немски, испански и руски език. Направени са бележки под линия. Приложен е списък на научните публикации и библиография, както и декларация за оригиналност и достоверност. Дисертантът има четири публикации по темата на дисертацията – три статии, публикувани в авторитетни научни списания и една - в Интернет източник lex.bg.

II. Оценка на научните и практически резултати и приноси на представения дисертационен труд

Трудът е актуално цялостно изследване в българското право, посветено на договора за автомобилен превоз на товари. Фокусът в изследването е автомобилния превоз на товари по действащото българско право и в светлината на Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на товари CMR, като авторът си е поставил редица конкретни задачи във връзка с изследването.

Дисертационният труд има характера на завършен труд. Използваните научни методи на правно изследване са: дидактически, исторически, сравнително-правен. В изложението излага и аргументира собствени възгледи, коректно води научна дискусия и анализира значителен по обем материал, включително съдебна практика. Достоинствата на труда са и в неговото практическо значение.

III. Научни приноси на дисертационния труд

По-конкретно могат да се посочат следните основни научни резултати и приноси на дисертационния труд:

1. Направен е исторически и сравнителноправен анализ на уредбата на договора за автомобилен превоз на товари;

2. Изследван е въпросът дали Конвенцията за международен автомобилен превоз на товари (CMR) се прилага, ако използването на друг начин на транспорт е осъществено по инициатива на превозвача, без да е предвидено в договора;

3. Направен е подробен анализ на разпоредбите, касаещи случаите, когато получателят предявява *от свое име* пред превозвача правата, произтичащи от договора за превоз по CMR;

4. Характеризирана е отговорността на превозвача, включително в случаите на *„обстоятелства, които превозвачът не е могъл да избегне и последиците от които не е могъл да преодолее“* с оглед разпоредбата на чл.17, пар.2, пр.4 CMR, като дисертантът поддържа становището, че отговорността на превозвача е стриктна;

5. Направен е критичен анализ на националната практика по редица въпроси от приложното поле на Конвенцията:

- дали при иск по чл.20 CMR подлежи на изследване има ли запазена част от товара и съответната му стойност;

- разгледана е приложимостта на чл.32, пар.1 CMR, включително по отношение на суброгиралия се застраховател по имуществена застраховка на товара в полза на правоимащия;

- предложено е тълкуване на разпоредбата на чл.29 CMR.

6. Проучено е правното положение на получателя на товара по договора за автомобилен превоз на товари по Закона за автомобилните превози с последователно разглеждане на възможните хипотези (като легитимиран приносител на ценна книга, като страна по договора, като бенефициер и като принципал);

7.Разпоредбата на чл.68 ЗАП е подложена на критичен анализ по отношение на използвания термин „непреодолима сила“.

8.Подчертана е липсата на специална уредба на случаите на настъпване на пречки преди пристигане на товара и пречки при доставяне.

9.Изведен е пропускът от приемане на аналогични правила на чл.23, параграф 5 от Конвенцията, ограничаващи отговорността на превозвача, когато са налице вреди при забава в доставянето, а именно - не повече от цената на превоза.

- Направени са конкретни предложения *de lege ferenda* за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози (изведено е определение на договора за автомобилен превоз, допълнени са задълженията на превозвача във връзка с проверка на документите по превоза, предложени са правила за установяване състоянието на товара при пристигането на местоназначението, както и разпоредби, уреждащи обема на отговорността на превозвача в хипотезите на „обявена стойност“ и „особен интерес“ аналогични на чл.24 CMR и чл.26 CMR; предложена е специална уредба за случаите на „последователни“ превозвачи, предложени са изменения в давността и други).

IV. Критични бележки и препоръки

1.Като критична бележка следва да се приеме пропускът да се включи в библиографията на дисертационния труд монографията на проф. Иван Владимиров „Договорът за международен превоз на стоки“, ИК УНСС, София, 2013.

2.В структурно отношение съдържанието на глава втора „Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на товари“ е препоръчително да се включи при разглеждане на уредбата на договора за автомобилен превоз на товари по вътрешното право.

V. Заключение

Дисертационният труд показва, че дисертантът притежава задълбочени теоретични знания по гражданско и търговско право и способност за самостоятелни научни изследвания. С оглед на

постигнатите научни резултати дисертацията представлява интерес както за правната теория, така и за практиката.

В заключение изразявам положителната си оценка, че представеният за защита пред научно жури дисертационен труд на тема **„Договорът за автомобилен превоз на товари”** отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ за получаване на образователната и научна степен „доктор”, поради което предлагам да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” по научната специалност „Гражданско и семейно право” на Димитър Куртев Демирев – докторант на самостоятелна подготовка по Гражданско и семейно право – Търговско право, професионално направление 3.6. Право.

София, 29.08.2023 г.

Изготвил становището: .....
д-р Таня Йосифова
професор по Гражданско и семейно
право